NORAKSTS
Lieta Nr. A420623811
(A02591-12/31)

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
JELGAVAS TIESU NAMS

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Jelgavā, 2012.gada 18. septembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese S. Ozola,

piedaloties personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības, - *A.S.*, personas kods */personas kods/*, un iestādes – Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvei *S.S.*,

atklātā tiesas sēdē Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *A.S.* sūdzību par Valsts ieņēmumu dienesta 2011.gada 16.augusta lēmuma Nr.22.5/55852 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk arī – VID vai iestāde) Nodokļu pārvaldes Zemgales nodokļu administrēšanas daļas vecākā nodokļu inspektore 2011.gada 10.jūnijā sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.BG007186 (turpmāk – protokols), kurā konstatēja, ka *A.S.* nav iesniedzis elektroniskā veidā kārtējo valsts amatpersonas deklarāciju par 2009. un 2010.gadu, neievērojot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsta amatpersonu darbībā" 25.panta otrajā daļā un Ministru kabineta 2002.gada 22.oktobra noteikumu Nr.478 „Kārtība, kādā aizpildāmas, iesniedzamas, reģistrējamas un glabājamas valsta amatpersonu deklarācijas un iesniedzami valsts amatpersonu saraksti" (turpmāk – MK noteikumi Nr.478) 10.punktā noteiktās prasības. Līdz ar to *A.S.* ir izdarījis

administratīvo pārkāpumu, kurš paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 166.^{27}pantā.

Ar VID Nodokļu pārvaldes Zemgales nodokļu administrēšanas daļas Jelgavas klientu apkalpošanas centra vadītājas 2011.gada 17.jūnija lēmumu Nr.F26 BG007186 Nr.8.20.4-12/122 (turpmāk – sākotnējais lēmums) *A.S.* par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 25.panta otrās daļas un MK noteikumu Nr.478 10.punkta pārkāpumu saukts pie atbildības saskaņā ar LAPK 166.^{27}pantu, uzliekot naudas sodu 100 latu apmērā.

VID ģenerāldirektors, izskatot *A.S.* sākotnējā lēmuma apstrīdēšanas iesniegumu, 2011.gada 16.augustā pieņēma lēmumu Nr.22.5/55852 (turpmāk - Lēmums), ar kuru atstāja sākotnējo lēmumu negrozītu, bet *A.S.* sūdzību noraidīja.

Lēmumā konstatēts turpmāk minētais.

[1.1] 2011.gada 30.martā VID Zemgales nodokļu administrēšanas daļas Jelgavas klientu apkalpošanas centrā saņemts *A.S.* iesniegums par kārtējās valsts amatpersonas deklarācijas par 2010.gadu iesniegšanu, pievienojot to pielikumā noformētu brīvā formā. Ar 2011.gada 12.aprīļa vēstuli *A.S.* tika informēts, ka atbilstoši likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 23.panta otrās daļas prasībām valsts amatpersonas deklarācija jāiesniedz VID elektroniski, izmantojot VID EDS.

Konstatējot, ka *A.S.* valsts amatpersonas deklarāciju par 2010.gadu nav iesniedzis likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 23.panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā, 2011.gada 10.jūnijā tika sastādīts protokols un 2011.gada 17.jūnijā pieņemts sākotnējais lēmums.

[1.2] Izskatot *A.S.* sūdzību, secināts, ka *A.S.* rakstveidā un brīvā formā noformētā valsts amatpersonas deklarāciju nevar uzskatīt par iesniegtu, kā arī *A.S.* vairākkārt 2010. un 2011.gadā ir informēts par iespējām kļūt par VID EDS lietotāju, savukārt, *A.S.* ir atteicies aizpildīt un parakstīt līgumu „Par elektronisko dokumentu parakstīšanu ar elektronisko parakstu, izmantojot VID EDS pakalpojumus". Tāpat, lai kļūtu par VID EDS lietotāju, var izmantot arī VAS „Latvijas Pasts" vai VAS „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" izsniegto e-paraksta viedkarti, veicot tiešsaistes reģistrāciju VID EDS.

Ievērojot minēto secināts, ka *A.S.* ignorē likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" un MK noteikumos Nr.478 valsts amatpersonai noteiktās valsts amatpersonas deklarācijas iesniegšanas prasības un nav tās izpildījis; *A.S.* apzināti neiesniedz valsts amatpersonas deklarāciju normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

[1.3] Tādējādi *A.S.* darbībā ir konstatējams administratīvais pārkāpums un ar lietas materiāliem *A.S.* vaina konkrētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā ir pilnībā pierādīta.

[1.4] *A.S.* savas tiesības piedalīties protokola sastādīšanā nav izmantojis, tādēļ protokols atbilstoši LAPK 248.[1]pantam sastādīts bez pārkāpēja klātbūtnes. *A.S.* administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanā 2011.gada 17.jūnijā ir piedalījies, arī apstrīdēšanas procesā viņam bija iespēja iepazīties ar lietas materiāliem, bet no izskatāmās sūdzības šāds lūgums neizriet.

[1.5] Nosakot piemērojamā soda apmēru, ņemts vērā, ka *A.S.* nav novērsis konstatēto pārkāpumu, neraugoties uz VID vairākkārtējām prasībām to novērst, kas ir uzskatāms par atbildību pastiprinošu apstākli atbilstoši LAPK 34.panta pirmās daļas 1.punktam. Turklāt lietā konstatējams fakts, ka *A.S.* arī valsts amatpersonas deklarāciju par 2009.gadu nav iesniedzis normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Tādējādi piemērotais naudas soda apmērs 100 lati ir samērīgs ar izdarītā pārkāpuma raksturu un būtību un atbilstošs tiesiska mērķa sasniegšanai.

[2] Administratīvajā rajona tiesā 2011.gada 19.septembrī saņemta *A.S.* sūdzība, kurā lūgts atcelt Lēmumu. Sūdzība pamatota ar šādiem argumentiem:

[2.1] *A.S.* uzskata, ka VID nelikumīgi ņēma vērā apstākli, kas pastiprina atbildību – to, ka deklarācijas nav iesniegtas un pārkāpums nav novērsts. LAPK 34.pantā šāds apstāklis nav minēts. *A.S.* uzskata, ka viņš ir sodīts par deklarācijas neiesniegšanu, bet Lēmumā ir norādīts, ka viņš ir iesniedzis deklarācijas, tāpēc Lēmums ir atceļams.

[2.2] *A.S.* norāda, ka par iespējamā administratīvā pārkāpuma izdarīšanas dienu ir atzīstama nākamā diena pēc deklarācijas iesniegšanas termiņa notecējuma, kas saskaņā ar likumu ,,Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" ir 2010.gada 1.aprīlis un 2011.gada 1.aprīlis. Līdz ar to saskaņā ar LAPK 37.panta ceturto daļu no 2010.gada 2.aprīļa līdz sodīšanas dienai 2011.gada 17.jūnijam ir pagājis vairāk nekā gads. Tātad VID nevar sodīt par to, ka netika iesniegta deklarācija par 2009.gadu.

[2.3] VID, neskatoties uz *A.S.* iesniegumiem, nav piešķīris viņam pieeju VID EDS, tāpēc viņš nav varējis novērst pārkāpumu. Tāpēc VID nelikumīgi ņēmis vērā apstākli, kas pastiprina atbildību. Tāpat Lēmumā nav minēts tieši kāds pārkāpums nav novērsts vai kāda prettiesiska rīcība turpināta.

[2.4] VID, uzliekot sodu, bija jāņem vērā personība, mantiskais stāvoklis, pārkāpuma raksturs, vainas pakāpe, bet VID to nav ņēmis vērā, jo Lēmumā par to nav teikts ne vārda. VID no deklarācijām ir zināms *A.S.* mantiskais stāvoklis, tāpēc uzliktais naudas sods 100 latu apmērā ir bargs; kā arī tas, ka nebija ne fiziskas, ne tehniskas iespējas izmantot EDS, lai iesniegtu deklarācijas elektroniskā veidā, jo VID nav piešķīris lietotāja identifikatoru un paroli.

A.S. norāda, ka viņu neapmierina līguma par EDS izmantošanu saturs, tāpēc viņš nenoslēdza šādu līgumu un vēlējies iesniegt deklarācijas, izmantojot EDS, bez šāda līguma noslēgšanas, bet tas viņam nav ļauts.

[2.5] *A.S.*, atsaucoties uz Administratīvā procesa likuma normām, norāda, ka Lēmumā nav atspoguļots viņa viedoklis un argumenti, kas tika izteikti pārrunās 2011.gada 17.jūnijā ar VID inspektori. Savukārt, sākotnējais lēmums tika pieņemts īsā laikā, iepriekš to sagatavojot un to pieņēma amatpersona, kas nepiedalījās lietas izskatīšanā.

Arī protokola sastādīšanā bez *A.S.* klātbūtnes VID nav ievērojis LAPK normas, jo uzskatāms, ka persona ir iepazinusies ar protokolu septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā: protokols sastādīts 2011.gada 10.jūnijā un nodots pastā 2011.gada 13.jūnijā, tātad septītā diena ir 2011.gada 19.jūnijs. Administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšana notika 2011.gada 17.jūnijā, līdz ar to *A.S.* ieradies uz lietas izskatīšanu neiepazinies ar protokolu un nesagatavojies, kas nostādījis viņu nevienlīdzīgā situācijā attiecībā pret VID.

[3] VID rakstveida paskaidrojums par sūdzību norāda, ka prasījumu neatzīst, uzskata sūdzību par nepamatotu un noraidāmu uz jau Lēmumā norādītajiem argumentiem. Papildus paskaidrots turpmāk minētais.

[3.1] LAPK 37.panta pirmā daļa noteic, ka administratīvo sodu var uzlikt ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas, bet, ja pārkāpums ir ilgstošs, - četru mēnešu laikā no atklāšanas dienas. Protokols tika sastādīts 2011.gada 10.jūnijā, bet lēmums par administratīvā soda uzlikšanu tika pieņemts 2011.gada 17.jūnijā. Ņemot vērā minēto un to, ka personai ar likumu uzliktā pienākuma neizpildi, kamēr personai saglabājas attiecīgais pienākums, noilguma tecējums neiestājas. *A.S.* arguments, ka lietā bija iestājies noilgums, nevar tikt uzskatīts par pamatotu.

[3.2] Likumdevējs uzlicis par pienākumu valsts amatpersonai valsts amatpersonas deklarāciju iesniegt noteiktajā kārtībā, proti, izmantojot VID EDS. Deklarācijā norādāmās ziņas un tās iesniegšanas veidu noteic likums „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" un MK noteikumi Nr.478.

[3.3] VID vairākkārt divu gadu laikā ir informējis *A.S.* par iespējām iegūt elektroniskās deklarēšanas sistēmas lietotāja tiesības, kuras *A.S.* nav izmantojis, atsakoties veikt nepieciešamās darbības, lai kļūtu par EDS lietotāju.

[3.4] Ja VID ir konstatējis pārkāpumu un saucis personu pie administratīvās atbildības, tad personai, neskatoties uz tai piemēroto sodu, ir pienākums novērst pārkāpuma sekas, proti, izpildīt to pienākumu, par kura nepildīšanu uzlikts administratīvais sods. Līdz ar to pēc administratīvā soda piemērošanas personai ir pienākums veikt tās darbības, par kuru nepildīšanu (nepareizu pildīšanu) tā sodīta.

[3.5] *A.S.* ir pieļāvis bezdarbību likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 23.panta otrās daļas izpratnē, kas noteic valsts amatpersonas pienākumu deklarācijas iesniegt VID elektroniskā veidā, izmantojot VID EDS, bet tam minētais pienākums joprojām ir tiesiski attiecināms uz *A.S.*

[4] Tiesas sēdē *A.S.* sūdzībā ietverto prasījumu uzturēja, paskaidrojumos norādot uz sūdzībā ietvertajiem argumentiem.

Iestādes pārstāve sūdzību neatzina, paskaidrojumos balstoties uz Lēmumā ietverto pamatojumu.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, izvērtējot administratīvā pārkāpuma lietas materiālus un noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, atzīst, ka sūdzība par lēmuma atcelšanu ir noraidāma un lēmums atstājams negrozīts.

[6] Tiesai jānoskaidro, vai *A.S.* pamatoti saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 166.^{27}pantu.

Lēmums pamatots ar LAPK 166.^{27} pantu un likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonas darbībā 23.panta otro daļu un 25.panta otro daļu.

Saskaņā ar LAPK 166.^{27} pantu par valsts amatpersonas deklarācijas neiesniegšanu noteiktā termiņā, deklarācijas aizpildīšanas un iesniegšanas kārtības neievērošanu vai par nepatiesu ziņu norādīšanu deklarācijā uzliek naudas sodu līdz 250 latiem.

Likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonas darbībā 23.panta otrā daļa noteic, ka valsts amatpersonas (..) deklarācijas iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam elektroniskā veidā, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmu; 25.panta otrā daļa noteic, ka valsts amatpersona ik gadu no 15.februāra līdz 1.aprīlim iesniedz šā likuma 23.panta pirmās daļas 2.punktā minēto deklarāciju (kārtējā gada deklarāciju).

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka personu pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 166.^{27} pantu var saukt, ja persona, kurai ir pienākums iesniegt valsts amatpersonas kārtējo gada deklarāciju, to neiesniedz noteiktajā kārtībā. Likums noteic, ka deklarācijas iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam elektroniskā veidā, izmantojot VID elektroniskās deklarēšanas sistēmu.

[7] Tiesa, pārbaudot pierādījumus lietā, atzīst, ka Lēmumā pamatoti secināts, ka *A.S.* ir izdarījis LAPK 166.^{27} pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu – valsts amatpersonas deklarācijas aizpildīšanas un iesniegšanas kārtības neievērošanu, un *A.S.* ir atzīstams par vainīgu šī pārkāpuma izdarīšanā.

Tādējādi tiesa saskaņā ar LAPK 289.[13] panta trešo daļu atzīst, ka Lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams un tiesa pievienojas Lēmuma ietvertajai motivācijai.

Turklāt ņemams vērā, ka *A.S.* gan sūdzībā un paskaidrojumos tiesai, gan iesniegumos iestādei nav apstrīdējis faktu, ka nav iesniedzis valsts amatpersonas kārtējo gada deklarāciju elektroniskā veidā, kā arī nav iesniedzis pierādījumus vai norādījis uz apstākļiem, kas liecinātu, ka *A.S.* ir iesniedzis valsts amatpersonas kārtējo gada deklarāciju elektroniskā veidā. Tāpat lietā nav strīds par to, ka *A.S.* ir pienākums valsts amatpersonas kārtējo gada deklarāciju aizpildīt un iesniegt to normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Savukārt, *A.S.* viedokli par normatīvajos aktos noteikto kārtību valsts amatpersonas deklarācijas aizpildīšanai un iesniegšanai elektroniskā veidā, izmantojot VID EDS, tiesa neuzskata par pamatotu, lai neievērotu šo kārtību un atbrīvotu *A.S.* no administratīvās atbildības. *A.S.* norādītie apstākļi, ka viņš nav iesniedzis valsts amatpersonas deklarāciju elektroniski, jo nav vēlējies slēgt civiltiesisku līgumu par VID EDS lietošanu, ir atstājami bez ievērības, jo *A.S.*, uzņemoties tāda amata pienākumus, no kura izriet arī pienākums iesniegt valsts amatpersonas kārtējo gada deklarāciju, jārēķinās ar normatīvajos aktos noteikto kārtību deklarācijas iesniegšanai.

[8] LAPK 166.[27] pants paredz, ka par pārkāpumu var piemērot naudas sodu līdz 250 latiem.

Tiesa, izvērtējot *A.S.* izdarītā administratīvā pārkāpuma raksturu un piemēroto sankciju, atzīst, ka *A.S.* piemērotais sods – naudas sods 100 lati ir samērīgs un atbilstošs tiesību normām, jo kā pamatoti secinājusi iestāde lietā ir konstatējami atbildību pastiprinoši apstākļi – *A.S.* prettiesisko rīcību turpinājis (vēl aizvien turpina), neraugoties uz pilnvaroto personu prasību to izbeigt. Proti, *A.S.* nav normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā aizpildījis un iesniedzis valsts amatpersonas deklarāciju elektroniskā veidā, izmantojot VID EDS.

[9] Attiecībā uz *A.S.* norādītajiem iestādē iespējami pieļautajiem procesuālajiem pārkāpumiem un to ietekmi uz pieņemtajiem lēmumiem, tiesa konstatē turpmāk minēto.

Tiesa uzskata, ka *A.S.* norādītajiem apstākļiem nav izšķirošas nozīmes konkrētajā administratīvā pārkāpuma lietā, lai viennozīmīgi atzītu, ka Lēmums būtu atceļams un lietvedība izbeidzama.

LAPK 239.pantā izsmeļoši ir uzskaitīti tie apstākļi, kas nepieļauj lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā vai kad iesāktā lietvedība jāizbeidz.

Tā kā konkrētajā gadījumā *A.S.*, gan sākotnējā lēmuma pieņemšanas procesā, gan tā apstrīdēšanas stadijā apzinājās par kādu darbību (bezdarbību) viņš tiek saukts pie administratīvās atbildības, tad formāla atsaukšanās uz

procesuālo pārkāpumu vai tiesību normā noteiktās kārtības neievērošana nevar būt par pamatu lēmuma atcelšanai vai arī tas radītu būtiskus šķēršļus, kas ietekmētu Lēmuma pareizību pēc būtības.

[10] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais Lēmums administratīvā pārkāpuma lietā ir pamatots un tiesisks un atstājams negrozīts, bet sūdzība nav pamatota un ir noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12] panta otrās daļas 1.punktu un 289.[17] panta pirmo daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

atstāt negrozītu Valsts ieņēmumu dienesta 2011.gada 16.augusta lēmumu Nr.22.5/55852, bet *A.S.*, personas kods */personas kods/*, sūdzību **noraidīt**.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 10 darba dienu laikā no tā paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Tiesnese (*personiskais paraksts*) S.Ozola

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnese _____ S.Ozola
Jelgavā, 2012.gada 18.septembrī